

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ

Збірник наукових праць

Випуск 3

Засновано у 2015 році

Рівне – 2016

УДК 37 : 005.591.6

I - 66

ББК 74.200

Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 3 / упоряд. О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова, Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2016. – 327 с.

До збірника увійшли наукові праці, здійснені у галузі теорії і методики виховання. Статті спрямовані на багатоаспектне висвітлення основних напрямів, сучасних підходів до змісту, форм і технологій виховного процесу, починаючи від дошкілля і завершуючи вищою школою.

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Петренко Оксана Борисівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Заступники головного редактора: **Гринькова Надія Михайлівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Відповідальний секретар: **Ціпан Тетяна Степанівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної ради:

Сухомлинська О. В., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, Академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України;

Бех І. Д., доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України;

Пустовіт Г. П., доктор педагогічних наук, професор, Учений секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України;

Павелків Р. В., доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету;

Коберник О. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Лобода С. М., доктор педагогічних наук, професор, доктор габілітований, професор звичайний Вищої школи інформатики і прикладних наук (м. Лодзь, Республіка Польща).

Члени редколегії:

Безкоровайна О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету;

Вербець В. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної, навчально-методичної роботи та гуманітарної політики Рівненського державного гуманітарного університету;

Войтович І. С., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики Рівненського державного гуманітарного університету;

Лісова С. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики професійної освіти Рівненського державного гуманітарного університету;

Литвиненко С. А., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри практичної психології та психотерапії Рівненського державного гуманітарного університету;

Карпенчук С. Г., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Поніманська Т. І., кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології (дошкільної і корекційної), проректор з наукової роботи Рівненського державного гуманітарного університету;

Федяєва В. Л., доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Херсонського державного університету;

Шугасва Л.М., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Рівненського державного гуманітарного університету;

Яшук І. П., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкової освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

Бісовецька Л. А. кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методик початкового навчання РДГУ;

Дупак Н. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання РДГУ.

Свідомство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 21161-10961Р.

Упорядники: проф. **Петренко О.Б.**, доц. **Ціпан Т.С.**

Науково-бібліографічне редагування: **наукова бібліотека РДГУ**

Рецензент: **Федяєва В. Л.** - доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Херсонського державного університету

Друкується за рішенням Вченої ради РДГУ (протокол №5 від 26 травня 2016 р.)

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

ЗМІСТ

Сухомлинська О. В. В. О. Сухомлинський про життєві (вітальні) потреби дітей: піклування і захист.....	6
Пустовіт Г. П. Педагогіна складова дозвіллевої діяльності дитини у позашкільних навчальних закладах: соціокультурні виклики.....	15
Павелків Р. В. Роль навчання і виховання у формуванні моральної свідомості особистості молодшого школяра.....	27
Петренко О. Б. Постнекласична парадигма освіти й виховання: теоретичний аналіз.....	40
Потапчук Т. В. Педагогічні умови формування у студентів позитивного ставлення до навчання на заняттях із хорового класу.....	49
Budz I. F. Prospects in gifted education development: worldwide tendencies.....	56
Антонець Н. Б. Мікроісторія освіти: Ровенська школа-інтернат № 1 у долі її вихованців (початок 1960-х рр.).....	64
Бісовецька Л. А. Роль періодичної преси у формуванні особистості школяра.....	74
Бричок С. Б. Психолого-педагогічна діагностика у роботі куратора студентської групи.....	82
Ганжа М. В. Вплив мистецтва дизайну на виховання патріотичних почуттів молодших школярів.....	90
Гринькова Н. М. До проблеми формування педагогічної компетентності батьків з питань морального виховання молодших школярів в умовах позашкільного навчального закладу.....	98
Гудовсек О. А. Інноваційна технологія диференційованого навчання Світлани Логачевської.....	108
Жданович Ю. М. Теоретичні засади організації змістовного дозвілля для дітей переселенців.....	114
Петренко С. В. Мультимедійні презентації як інноватика у виховній діяльності.....	122
Семенов О. С. Психолого-педагогічні чинники та закономірності формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника у позашкільному навчальному закладі.....	129
Сергєєва Н. В. Психолого-педагогічні методи дослідження ціннісно-орієнтованої активності підлітків.....	139
Сойчук Р. Л. Особливості організації проектної діяльності у процесі виховання національного самоствердження учнівської молоді.....	146
Стельмашук Ж. Г. Педагогічні умови ефективної взаємодії сім'ї і школи у вихованні дисциплінованості учнів.....	155
Трохимчук І. М. Дослідницька діяльність як засіб формування екологічної вихованості учнів.....	165
Ціпан Т. С. Професійна компетентність сучасного вчителя.....	174

Ярмошук О. О., Василюк В. М. Використання мнемотехніки як активного методу навчання на заняттях зі студентами спеціальності «Фізичне виховання»	182
Добрики молодих науковців	
Баліка Л. М. Бібліопедагогіка як наука про вивчення читацьких інтересів.....	190
Бірюк Д. О. Інноваційні підходи як стратегія й педагогічна умова реалізації менеджменту у вітчизняних вищих педагогічних освітніх закладах початку ХХІ століття	195
Брончук О. Л. Роль поетичного слова як засобу стимулювання творчої активності молодших школярів	208
Булавіна Ю. В. Організація правового виховання учнівської молоді у загальноосвітніх навчальних закладах як педагогічна проблема	212
Гаврилюк О. С. Морально-естетичне виховання молодших школярів засобами мистецтва	220
Давидюк І. В. Основні інноваційні напрями підготовки майбутніх вчителів початкових класів до оздоровчо-спортивної роботи.....	226
Долженко С. Г. Попередження неуспішності молодших школярів як психолого-педагогічна проблема (50-80-ті роки ХХ ст.)	232
Кашуба А. А. Теоретичні аспекти підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації змагальної діяльності зі спортивних ігор	245
Котлярчук Г. Й. Формування в учнів основної і старшої школи пізнавального інтересу до природи за допомогою ТРВЗ-технології у процесі вивчення української літератури.....	251
Максимюк Л. П. До питання професійно-педагогічної культури вчителя.....	256
Мар'юсик І. В. Ігрова діяльність як засіб формування еколого-валеологічної культури молодших школярів	263
Михальчук Ю. Б. Естетичне світосприймання як соціально-педагогічна проблема	270
Паврозник В. Ю. Естетичне виховання дітей молодшого шкільного віку засобами мистецтва.....	275
Пироженко П. В. Гуманізація навчального процесу як складова реформи шкільної освіти в КНР	280
Пташук О. А. Естетична культура особистості як мета естетичного виховання: теоретичний аналіз	289
Стрілецька К. А. Казкотерапія як метод формування моральних якостей молодших школярів	295
Федорук О. М. Професійна підготовка документознавця в інформаційному середовищі як об'єкт педагогічного дослідження	303
Шелюк Г. В. Специфіка виховного процесу у початкових школах Св. Синоду (на матеріалах журналу «Церковно-приходская школа»)	308
Шидловський А. І. Змістовно-організаційні особливості технології формування професійної компетентності майбутніх учителів фізико-технологічного профілю.....	318

loading on students diminishes, new mutual relations between the participants of educational process appear; a transition from authoritarian pedagogics to pedagogics of collaboration, partnership and co-operation take place

Keywords: school education, educational reform in China, the concept of “Suzhijiaoyu”, humanization of the educational process, all-round education of the personality.

Стаття надійшла до редакції 16.05.2016

О. А. Пташук

ЕСТЕТИЧНА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ ЯК МЕТА ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ

Анотація. У статті на основі аналізу стану розробленості цієї проблеми у науковій теорії з'ясовано та уточнено сутність наукового поняття «естетична культура», визначено її роль та місце в естетичному вихованні особистості. Обґрунтовано, що в процесі естетичного виховання здійснюється естетичний розвиток особистості, формування її естетичної культури. Виокремлено провідні завдання формування естетичної культури особистості та складові процесу естетичного виховання, як-от: естетична свідомість та естетична діяльність. Визначено, що виховання естетичної культури суспільства, яке розвивається, та окремої особистості є основною метою естетичного виховання в сучасних умовах розбудови національної системи освіти та виховання. Доведено, що виховання відіграє вирішальну роль в здійсненні естетичного розвитку особистості, оскільки забезпечує систематичну передачу естетичної культури суспільства в різних її проявах (духовних та матеріальних). Акцентовано увагу на тому, що у процесі естетичного виховання збагачується й естетична культура особистості як складник загальної духовної культури.

Ключові слова: естетичне виховання, естетична культура, естетичний розвиток, особистість.

Постановка проблеми. У сучасних умовах динамічного економічного, соціокультурного та політичного розвитку України духовна безпека держави, збереження історико-культурних та художньо-естетичних національних традицій залежить від рівня естетичної культури суспільства. Перед сучасною педагогічною освітою постає завдання – формувати гармонійно розвинену особистість із високим національним культурним потенціалом, розвиненим почуттям прекрасного, усталеними естетичними смаками.

Актуальними є питання розробки і реалізації цілісної програми формування естетичної культури особистості на основі особистісно орієнтованого підходу, яка б охоплювала сфери життєдіяльності особистості й враховувала вимоги нормативних документів розвитку освіти в Україні щодо забезпечення естетичного виховання.

Аналіз останніх досліджень з проблеми. Питання розвитку естетичної культури та прищеплення її особистості досліджується і висвітлюється у педагогічній пресі.

В останні роки з'явилося немало праць науковців і педагогів-практиків, присвячених її дослідженню (Ю. П. Азаров, М. Я. Антонєць, І. А. Зязюн, В. А. Мосіященко, Т. Г. Русакова, М. Д. Ярмаченко) [4, с. 23].

Питання естетичного розвитку особистості знайшли своє відображення в працях: І. Ф. Гончарової, В. Г. Бутенка, Н. О. Ветлугіної, Н. С. Вітківської, Д. М. Джоли, В. І. Дряпіки, Б. Т. Лихачова, Н. В. Тарапаки та інших [9, с. 32].

Мета статті – розкрити сутність і структуру естетичної культури особистості як мети естетичного виховання.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах розбудови української держави одним із пріоритетних завдань є підготовка нових фахівців, здатних до професійної самореалізації в ринкових умовах, підвищення їхньої загальної культури, використання освітніх технологій, котрі стимулюють людину до продуктивної, творчої діяльності. Отже, актуальності набуває проблема створення у процесі виховання таких умов, які б сприяли формуванню естетичної культури особистості, тобто формуванню естетичних сприйнять, суджень, смаків, почуттів, естетичної свідомості, правильного розуміння прекрасного в дійсності і в мистецтві, розвиток естетичних потреб та інтересів, здатності до творчої участі в перетворенні життя за законами краси.

Особистість – це конкретна, жива людина, яка як член суспільства перебуває в певних стосунках з іншими людьми. Щоб стати особистістю, людина повинна досягти певного рівня психічного розвитку і бути спроможною сприймати себе як єдине ціле, відмінне від інших людей.

Школа покликана створити необхідні умови для усвідомлення учнями себе як особистості і своїх можливостей, для набуття досвіду саморегуляції поведінки, виявлення творчого ставлення до навколишнього середовища. І. П. Павлов назвав емоції темною силою: «Фізіологічна основа емоцій криється в інстинктах, що зближують людину з твариною. Але людина піднялася над світом тварин саме тому, що її емоції облагороджені специфічною культурою, людським пізнанням, працею, суспільними відносинами» [6, с. 5].

естетичне виховання – цілеспрямований естетичний вплив на особистість із метою формування її естетичної культури, естетичного сприйняття, судження, смаків, почуттів, правильного розуміння прекрасного в діяльності (природі, праці, суспільних відносинах) та в мистецтві. У процесі естетичного виховання здійснюється естетичний розвиток особистості, формування її естетичної культури.

Естетичний розвиток – це довготривалий процес становлення та удосконалення естетичної свідомості, ставлень та естетичної діяльності особистості. Цей процес має різні етапи та рівні, визначені віковими і соціальними факторами. Виховання відіграє вирішальну роль в здійсненні естетичного розвитку особистості, оскільки забезпечує систематичну

передачу естетичної культури суспільства в різних її проявах (духовних та матеріальних). Естетичний розвиток особистості здійснюється в результаті творчого засвоєння суспільно-історичного естетичного досвіду. Естетичне виховання пронизує всі складові частини виховання: розумове, моральне, трудове, фізичне, патріотичне, екологічне. Педагогічна значимість естетичного виховання полягає в тому, що його зміст, форми, методи, прийоми надзвичайно ефективно включають у процес емоційну сферу особистості, адже формування глибоких переконань людини неможливе без впливу на її емоції. Людські емоції, охоплюючи всі можливі види духовних переживань, впливають на формування естетичного почуття, як емоційну реакцію людини на естетичні та художні цінності [2, с. 12].

Естетична культура – це здатність особистості до повноцінного сприймання, правильного розуміння прекрасного у мистецтві і дійсності, прагнення й уміння будувати своє життя за законами краси.

Розвиток естетичної культури – це тривалий процес становлення і вдосконалення естетичної свідомості, відносин і естетичної діяльності особистості [1, с. 38].

Як результат естетичного виховання поняття «естетична культура» переважно розпочинається з розгляду та аналізу поняття «культура». М. Киященко та М. Лейзеров поняття «культура» визначають як процес конкретно-історичного перетворення людьми природного середовища, до якого включається і сама людина, і який виражається в освоєнні та створенні нових матеріальних і духовних цінностей, і суспільних відносин, які сприяють гуманізації як кожної окремої особи, так і всього суспільства [3, с. 43].

Більшість педагогів (Г. Лабковська, Д. Ліхачов, Н. Киященко та інші) виділяють три провідні завдання формування естетичної культури особистості.

Перше завдання – це створення певного запасу елементарних естетичних знань і вражень, без яких не можуть виникнути схильність, потяг, інтерес до естетично значущих предметів і явищ.

Друге завдання полягає у формуванні на основі одержаних знань і розвитку здібностей художнього й естетичного сприйняття таких соціально-психологічних якостей людини, які забезпечують їй можливість емоційно переживати й оцінювати естетично значущі предмети і явища, насолоджуватися ними.

Третє завдання пов'язане з формуванням у кожного вихованого естетичної творчої здатності. Головне полягає в тому, щоб виховати, розвинути такі якості, потреби і здібності особистості, які перетворюють індивіда на активного творця, творця естетичних цінностей, дають йому змогу не тільки насолоджуватися красою світу, але і перетворювати його за законами краси.

Органічними складовими процесу естетичного виховання є естетична свідомість (сприймання, інтереси, потреби, оцінки щодо мистецтва та оточуючого світу) та відображена в навчанні, спілкуванні, побуті, грі естетична діяльність як художньо-практична творчість, що, зрештою, спрямовується на виховання ціннісних життєвих позицій.

Формування естетичної культури, її розвиток істотно залежить від активного ставлення особистості до естетичних цінностей, розвиненого прагнення «споживання» цінностей мистецтва. Однак «споживання» мистецьких цінностей не гарантує ефективності формування естетичної культури, оскільки мають сформуватися навички естетичного сприймання, естетичного оцінювання, рефлексії [5, с. 82].

Завдання, які стоять перед сучасною педагогічною наукою, полягають в накресленні оптимальних шляхів підвищення ефективності естетичного виховання дітей у навчальних закладах. У процесі естетичного виховання збагачується й естетична культура особистості як складник загальної духовної культури. Виховання естетичної культури суспільства, що оновлюється, та окремої особистості є основною метою естетичного виховання в сучасних умовах розбудови національної системи освіти та виховання.

У сучасній педагогічній літературі під «естетичною культурою суспільства» розуміють «сукупність усіх цінностей, які беруть участь у взаємодії суспільства зі світом, у прагненні суспільства до досконалості, повному розквіті всієї системи суспільних відносин» [7, с. 83].

Естетична культура особистості – це якість особистості, що виявляється у здібності та умінні емоційно сприймати й оцінювати явища життя і мистецтва, прекрасні та потворні, трагічні та комічні; перетворювати природу, навколишній світ, людину за законами краси.

Таким чином, естетична культура особистості є цілісною єдністю естетичної свідомості та активної естетичної діяльності. Естетична культура – складник духовного життя суспільства та кожної людини. Розглядаючи поняття «естетична культура», ми розмежуємо два найбільш важливі поняття, що становлять її структуру: естетична свідомість та естетична діяльність.

Естетична свідомість – елемент суспільної свідомості та його форма, «яка відображає все багатство естетичного ставлення людини до світу і виражає її активне дійове прагнення до гармонії, досконалості, краси, ідеалу прекрасного» [8, с. 30].

Естетична свідомість відображає як чуттєво-емоційне, так і раціонально-інтелектуальне ставлення особистості до дійсності та мистецтва. Тому структура естетичної свідомості вирізняється своєю складністю. Вона містить такі компоненти, як естетичне сприймання, естетичні почуття, естетичний смак, інтереси, естетичну потребу, естетичний ідеал, естетичні творчі здібності [3, с. 120].

Зміст діяльності включає аспекти формування мотиваційної сфери особистості; постановку цілей і конкретних завдань діяльності; з'ясування способів, засобів; створення умов для здійснення певної діяльності; отримання результату.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Узагальнюючи викладене вище, визначасмо естетичну культуру особистості як цілісність естетичної свідомості та естетичної діяльності, основою якої є емоційно-почуттєве переживання вражень, знання з мистецтва та різних сфер життя, яке: 1) виявляється у різних формах естетичного ставлення (відчуття,

оцінювання тощо); 2) детермінує життєву позицію особистості; 3) є проявом ціннісної позиції особистості.

Бурхливі зміни у сфері державної політики, соціальної динаміки, науково-технічний прогрес, створення глобальної мережі Інтернет радикально оновлюють наявне культурне середовище, в якому безпосередньо відбувається життєдіяльність людини.

Нинішні загальносистемні зміни у взаємовідносинах людини та її соціального оточення можна розглядати як принципово новий спосіб інтеграції людини в соціокультурне середовище, що робить проблему естетичної культури стрижнем навчання та виховання.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні сучасного стану естетичної культури особистості молодших школярів у процесі навчання.

Список використаних джерел:

1. Артеменко М. М. Природа і естетичне виховання учнів: навч.-метод. посіб. / М. М. Артеменко. – К. : Рад. шк., 1984. – 80 с.
2. Бітаєв В. А. Естетичне виховання та формування цілісної гуманістичної свідомості особистості / В. А. Бітаєв // Шлях освіти. – 2001. – № 2. – С. 12–13.
3. Виховання естетичної культури школярів: навч. посібник / І. А. Зязюн, Н. Є. Миропольська, Л. О. Хлебнікова та ін. – К. : ІЗМН, 1998. – 156 с.
4. Калініна Л. Проблема формування естетичних смаків особистості у сучасних педагогічних дослідженнях / Л. Калініна // Рідна школа. – 2008. – № 5. – С. 23–25.
5. Коваль Л. Г. Виховання почуття прекрасного / Л. Г. Коваль. – К. : Радянська школа, 1983. – 120 с.
6. Мосіященко В. Естетичне виховання – складова педагогічної системи К. Д. Ушинського/ В. Мосіященко // Шлях освіти. – 2003. – № 2. – С. 51–54.
8. Островецька Н. Естетичне виховання учнів у процесі навчання / Н. Островецька // Директор школи. – 2004. – № 25-26 (лип.). – С. 81–86.
9. Печерська Е. Інтегрований вплив музики і природи на естетичне виховання / Е. Печерська // Початкова школа. – 2002. – №7 (397). – С.27–30.
10. Русакова Т. Г. Становление духовного опыта личности в младшем школьном возрасте / Т. Г. Русакова // Педагогика. – 2009. – № 2. – С. 32–34.

REFERENCES TRANSLATED AND TRANSLITERATED

1. Artemenko M. M. Pryroda i estetychne vyhovannia uchniv [Nature and aesthetic education of schoolchildren] / navch. – metod. posib. / M. M. Artemenko. – K.: Rad. schk. , 1984. – 80 s. (in Ukrainian)
2. Bitayev V. A. Estetychne vyhovannia ta formuvannia cilisnoyi humanistychnoyi svidomosti osobystosti [Aesthetic education and the formation of a holistic humanistic consciousness of the individual] /

- V. A. Bitayev // *Shlyah osvity*. – 2001. – № 2. – S. 12-13. (in Ukrainian)
3. Vyhovannya estetychnoyi kultury shkoliariv [The education of aesthetic culture of schoolchildren] : navch. posibnyk / I. A. Ziazun, N. Je. Myropolska, L. O. Hliebnykova and others. – K.: IZMN, 1998. – 156 s. (in Ukrainian)
 4. Kalinina L. Problema formuvannya estetychnykh smakiv osobystosti u suchasnykh pedahohichnykh doslidzhenniakh [The problem of formation of aesthetic tastes of the personality in modern educational research] / L. Kalinina // *Ridna shkola*. – 2008. – №5. – S. 23-25. (in Ukrainian)
 5. Koval L. G. Vyhovannya pochuttia prekrasnogo [Education of sense of beauty] / L. G. Koval. – K.: Radianska shkola, 1983. – 120 s. (in Ukrainian)
 6. Mosiyashenko V. Estetychne vyhovannya – skladova pedahohichnoyi systemy K. D. Ushynskoho [Aesthetic education component of the pedagogical system of K. D. Ushinsky] / V. Mosiashenko // *Shlyakh osvity*. – 2003. – №2. – S. 41-54. (in Ukrainian)
 7. Ostroverhova N. Estetychne vyhovannja uchniv u protsesi navchannia [Aesthetic education of pupils in the learning process] / N. Ostroverhova // *Dyrektor shkoly*. – 2004. – № 25-26 (lyp.). – S. 81-86. (in Ukrainian)
 8. Pecherska E. Integrovanyy vplyv muzyky i pryrody na estetychne vyhovannya [The integrated influence of music and nature in aesthetic education] / E. Pecherska // *Pochatkova shkola*. – 2002. – №7(397). – S. 27-30. (in Ukrainian)
 9. Rusakova T. G. Stanovlenie duhovnogo opyta lichnosti v mladshem shko'lnom vozrastie [The formation of the spiritual experience of the individual in the primary school age] / T. G. Rysakova // *Pedagogika*. – 2009. – №2. – S. 32-34. (in Russian)

Аннотация. В статье на основе анализа состояния разработанности проблемы в научной теории выяснена и уточнена сущность научного понятия «эстетическая культура», определены ее роль и место в эстетическом воспитании личности. Обосновано, что в процессе эстетического воспитания осуществляется эстетическое развитие личности, формирование ее эстетической культуры. Выделены ведущие задачи формирования эстетической культуры личности и составляющие процесса эстетического воспитания, такие как эстетическое сознание и эстетическая деятельность. Определено, что воспитание эстетической культуры развивающегося общества и отдельной личности является основной целью эстетического воспитания в современных условиях развития национальной системы образования и воспитания. Доказано, что воспитание играет решающую роль в осуществлении эстетического развития личности, так как обеспечивает систематическую передачу эстетической культуры общества в различных ее проявлениях (духовных и материальных). Акцентировано внимание на том, что в процессе эстетического воспитания обогащается и эстетическая культура личности как составная часть общей духовной культуры.

Ключевые слова: эстетическое воспитание, эстетическая культура,

эстетическое развитие, личность.

Abstract. In the article on the basis of analysis of this problem in scientific theory the nature of the scientific notion “aesthetic culture” is elucidated and clarified, its role and place in the aesthetic education of individual is defined. It is proved that in the process of aesthetic education the aesthetic development of a personality and development of it’s aesthetic culture is formed. The main tasks of forming a personality's aesthetic culture and the components of the process of aesthetic education such as aesthetic consciousness and aesthetic activity are defined. It is determined that forming of aesthetic culture of the society which is developing and a personality is the main purpose of aesthetic education in modern conditions of the development the national system of education. It is proved that education plays a very important role in the implementation of aesthetic development of the personality, because it ensures systematic transmission of aesthetic culture of the society in its various manifestations (spiritual and physical). In the paper attention is accented at the fact that in the process of aesthetic education and aesthetic culture of a personality as a part of general spiritual culture is enriched.

Key words: aesthetic education, aesthetic culture, aesthetic development, personality.

Стаття надійшла до редакції 25.05.2016

К. А. Стрілецька

КАЗКОТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Анотація. Стаття присвячена проблемі формування моральних якостей у молодших школярів методом казкотерапії, який розглядається як процес пошуку змісту, розшифровки знань про світ і систему взаємин у ньому; як процес утворення зв'язку між казковими подіями і власною поведінкою у реальному житті. Схарактеризована класифікація казок за тематикою і стилістикою; наведені приклади казок, які допомагають сформуванню чоловічі і жіночі риси характеру. Представлені казки, які допомагають формувати у молодших школярів моральні якості і риси характеру.

Ключові слова: казка, метод казкотерапії, молодший школяр, моральні якості та риси.

Постановка проблеми. Значні соціально-економічні та політичні зрушення, що переживає нині Україна, актуалізували низку проблем, пов'язаних із духовним життям суспільства: дефіцит милосердя і взаєморозуміння, відчуження людей один від одного, вияви байдужості, безсердечності, емоційної товстошкірості. Причини виникнення такої

Наукове видання

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ
Збірник наукових праць

Випуск 3

Упорядники:
проф. **Петренко О.Б.**, доц. **Ціпан Т.С.**

Науково-бібліографічне редагування:
наукова бібліотека РДГУ

Підписано до друку 26.05.2016 р.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 22,7. Замовлення №191/1. Наклад 300

Віддруковано засобами різнографічного друку
редакційно-видавничого відділу
Рівненського державного гуманітарного університету
33027, Рівне, вул. С.Бандери, 12; тел.: 0-362-26-48-83

I – 66 **Інноватика у вихованні** : зб. наук. пр. Вип. 3 / упоряд.
О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова,
Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2016. – 327 с.

УДК 37 : 005.591.6
ББК 74.200

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2016